SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1841

av Alexandra Völker (S)

Vaccination mot bältros

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en jämlik vaccinationspolicy för hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Bältros är en smärtsam sjukdom som orsakas av samma virus som vattkoppor. Efter en tidigare vattkoppsinfektion ligger viruset vilande i kroppen och kan aktiveras senare i livet. Risken att insjukna ökar med åldern, särskilt efter 50 års ålder, och sjukdomen kan leda till långvariga smärtor och komplikationer som i värsta fall påverkar livskvaliteten för resten av livet. Vaccin mot bältros finns idag och har visat god effekt i att förebygga sjukdom och minska risken för komplikationer. Trots detta måste många äldre själva bekosta vaccinationen, vilket innebär en kostnad på upp till flera tusen kronor. Detta skapar en ojämlikhet där de med sämre ekonomi riskerar att stå utan skydd mot en sjukdom som ofta drabbar just dem.

Vaccinet är tyvärr dyrt. Det gör att expertgruppen NT-rådet (rådet för nya terapier) än så länge inte förordar ett allmänt införande i Sverige. Det har genomförts förhandlingar med företaget som tillverkar vaccinet, men dessa har inte gett tillräckligt resultat avseende kostnadsreducering. Enligt Folkhälsomyndighetens hälsoekonomiska analyser behövs en minskning av vaccinpriset med 60–70 procent för att det ska anses rimligt att subventioneras för bred användning.

Regionerna har i dag olika riktlinjer kring bältrosvaccination. Vissa erbjuder vaccin till särskilda riskgrupper, medan andra hänvisar till egenbetalning. Detta skapar ojämlikhet mellan regioner och bryter mot principen om en vård på lika villkor. Det s-ledda styret i Region Stockholm har beslutat att bältrosvaccin från och med i år (2026) är avgiftsfritt för personer i särskild riskgrupp, efter individuell bedömning. Alla regioner har inte ett sådant erbjudande. Risken med att enskilda regioner nu inför avgiftsfrihet för alla som är 65 år och äldre är att priset på vaccinet förblir omotiverat högt ur ett hälsoekonomiskt perspektiv. Därför bör frågan hanteras på regionövergripande nivå.

Alexandra Völker (S)